

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

U cilju pravilne primjene člana 13 Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda („Službeni list CG“ broj 51/17), a kako bi se doprinijelo zaštiti prava ugovornih strana na koje se odnosi primjena ovog člana, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja daje

PREPORUKE

O UREĐENJU UGOVORNIH ODNOSA U SEKTORU MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA

Ove preporuke imaju za cilj da pojašne pravila koja se odnose na uređenje ugovornih odnosa u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda, sa posebnim akcentom na sadržinu ugovora, kako bi se obezbjedila pravilna primjena odredaba Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda.

S tim u vezi Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja daje sljedeće preporuke:

- 1) Ugovor se sklapa između poljoprivrednih proizvođača i otkupljivača i/ili prerađivača sirovog mlijeka, prije isporuke u pisanoj formi;
- 2) Ugovorne strane slobodno pregovaraju o svim elementima ugovora za isporuku mlijeka koji su propisani članom 13 stav 2 Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda;
- 3) Prije sklapanja ugovora potrebno je da otkupljivač dostavi poljoprivrednom proizvođaču prijedlog teksta ugovora u pisanoj formi;
- 4) Minimalan rok na koji se zaključuje ugovor trebao bi da bude definisan ugovorom i preporučuje se da ne bude kraći od šest mjeseci koji počinje da teče od dana zaključenja ugovora;
- 5) Kako bi se izbjegli nespornosti u vezi trajanja ugovora, poželjno je da prije zaključenja ugovora, poljoprivredni proizvođač u pisanom obliku obavijesti otkupljivača o roku na koji se ugovor zaključuje;
- 6) Ugovoreni rok u kome će otkupljivač vršiti isplatu za svaku pojedinačno isporučenu količinu sastavni je dio zaključenog ugovora. Preporuka je da taj rok ne bude duži od 30 dana od dana isporuke;
- 7) Sastavni dio ugovora treba da bude i otkazna klauzula kojom se navode uslovi pod kojima ugovor može biti raskinut, kao i otkazni rok. Uobičajena praksa je da otkazni rok nije kraći od 30 dana, od dana potpisivanja ugovora;
- 8) Kako bi se izbjegle bilo kakve posljedice vezane za neispunjavanje obaveza nastalih u nepredviđenim okolnostima, odredbe o višoj sili koja može dovesti do nepoštovanja ugovorenih obaveza, treba da budu sastavni dio ugovora;
- 9) Cijene iz člana 13 stav 2 tačka 3 Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda, podrazumijevaju otkupnu cijenu mlijeka i trebalo bi da budu izražene po kilogramu otkupljenog mlijeka. U skladu sa propisima EU i ustaljenom EU praksom vezanom za definisanje cijena, ista može biti iskazana kao:
  - Fiksna i mora biti navedena u ugovoru i/ili
  - Izračunata kombinovanjem različitih faktora utvrđenih ugovorom, a koji se odnose na isporučene količine mlijeka, kvalitet ili sastav isporučenog mlijeka, kao i indekse kojima se izražavaju moguće promjene na tržištu;
- 10) Količine iz člana 13 stav 2 tačka 4 Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda, u skladu sa uobičajenom praksom, trebalo bi da budu izražene u kilogramima. Za preračunavanje količine

mlijeka iz litra u kilograme, koristi se koeficijent konverzije 1,030 za kravlje i kozje mlijeko i 1,036 za ovčje mlijeko;

11) Mlijeko koje otkuplivač vrati poljoprivrednom proizvođaču zbog neispunjavanja uslova propisanih zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane, ne može biti predmet količina iz zaključenog ugovora;

12) Odredbe koje se odnose na mlijeko koje ne ispunjava standarde bezbjednosti hrane, takođe bi trebale da budu sadržane u ugovoru;

13) Udruženja proizvođača mlijeka, osnovana u skladu sa zakonom, mogu pregovarati i zaključiti ugovor sa otkuplivačem, u ime svojih članova;

14) Udruženje bi trebalo da otkuplivača sa kojim pregovara, obavijesti o poljoprivrednim proizvođačima koji su članovi udruženja i u čije ime pregovara;

15) Rok u kome će se izvršiti isplata poljoprivrednom proizvođaču, odnosno udruženuju poljoprivrednih proizvođača, treba da bude definisan ugovorom. Ovaj rok ne bi trebalo da bude duži od 30 dana od dana isporuke.

Broj: 320-1310/2018
Podgorica 10. jula 2018. godine

Ministar,
mr Milutin Simović, s.r.